

Č. 9311.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: *
Ustanovení § 160, odst. 1 písm. b) zák. č. 221/24, podle něhož jest pojistné platiti po dobu, po kterou pojištěnec nebyl odhlášen, neplatí v případech, kde pojištěnec vůbec nebyl řádně u pojišťovny přihlášen.

(Nález ze dne 6. června 1931 č. 8791.)

Prejudikatura: Boh. A 9255/31.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v Chustu proti zemskému úřadu v Užhorodě o pojištění nemocenské, invalidní a starobní.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Desider B. v M., jemuž stěžující si pojišťovna platebním výměrem ze 14. listopadu 1927 předepsala pojistné za šest zaměstnanců za období od 12. července do 30. září 1927, namítal v odvolání, že tito lidé pojistné povinnosti vůbec nepodléhají, poněvadž to jsou jen příležitostní dělníci, práce u něho byla jen vedlejším jejich zaměstnáním a pracovali pouze dva dny a nikoliv dva měsíce.

Okr. úřad v Chustu výměrem ze 3. února 1928 odvolání zaměstnavatelovu nevyhověl s odůvodněním, že zaměstnavatel přihlásil dne 17. října 1927 6 zaměstnanců k pojištění se vstupem do práce 12. července 1927, tyto odhlásil dnem 14. července 1927, odhlášky došly však pojišťovnu opožděně, teprve 17. října 1927, takže bylo nutno vyměřiti pojistné ve smyslu bodu b) § 160 zák. č. 221/24 až do dne skutečného dojití odhlášky.

Zemský úřad v Užhorodě nař. rozhodnutím vyhověl částečně odvolání zaměstnavatelovu a zrušil výměr okr. úřadu i plat. výměr pojišťovny, pokud jde o období od 14. července do 17. října 1927, s tímto odůvodněním: Přihláška i odhláška došla pojišťovně dne 17. října 1927. Je tedy logické, že zaměstnanci nemohli býti odhlášeni dříve nežli byli přihlášení. Na Desidera B. mohlo býti učiněno trestní oznámení, avšak nemůže mu býti předepisováno pojistné za dobu od 14. července do 17. října 1927. Tvrzení, že zaměstnání bylo jen vedlejším, rekurent ničím neprokázal a bylo tudíž pojistné za skutečnou dobu pracovní (od 12. až 14. července) předepsáno správně. — — — —

O stížnosti nss uvážil:

§ 160 odst. 1 písm. b) zák. č. 221/24, jehož se dovolává k odůvodnění svého sporného nároku stížnost, a jehož použití v daném případě úřad vylučuje, ustanovuje, že pojistné jest platiti po dobu, po kterou pojištěnec nebyl odhlášen (§ 17), ačkoli byl přerušen poměr, zakládající pojistnou povinnost. Nss sdílí názor žal. úřadu, že ustanovení toto na daný případ nepřiléhá.

Ustanovení § 160 má na mysli normální případy, kdy jde o pojištěnce, za kterého pojišťovna pojistné předepisuje a vymáhá běžně podle příspěvkových období. V daném případě však jde o pojištěnce, již nebyli řádně přihlášení a již nebyli ani v době svého zaměstnání vedeni

v evidenci pojišťovny. Pro takovýto případ má zákon zvláštní ustanovení tím, že stihá nedbalého zaměstnavatele, kromě zodpovědnosti trestní, následky § 20 odst. 1, podle něhož je zavázán doplatiti ze svého peníz, rovnající se dlužnému pojistnému i s úroky z prodlení, a závazkem k náhradě případného podpůrného nákladu podle § 20 odst. 2.

Třeba také uvážiti, že podle § 7 odst. 3 cit. zák. pojištění zaniká, přestal-li pojištěnec vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné . . . ; není tudíž cit. ustanovení § 160 odst. 1 lit. b) již důsledkem existentního pojistného poměru, nýbrž pouhým předpisem pořádkovým, sledujícím účel, aby pojišťovně byla zajištěna nutná evidence a kontrola členů. Aby se tohoto účelu dosáhlo, jest ovšem nezbytno, aby šlo o pojištěnce u pojišťovny řádně přihlášeného neb aspoň o pojištěnce, který pojišťovnou jest již v době svého zaměstnání veden jako její člen v evidenci a to s vědomím svého zaměstnavatele. Není-li toho a doví-li se pojišťovna teprve dodatečně po zákniku pojištění o nepřihlášeném pojistném poměru, pozbývá citovaný evidenční předpis a ovšem i jeho sankce svého významu a nelze ho použiti, když takto odpadl účel, jemuž má sloužiti. Je-li tomu tak, pak ovšem okolnost, že zaměstnavatel dodatečně po zániku pojištění zaměstnance přihlásil a odhlásil, nemá jiného významu, nežli že může sloužiti pojišťovně jako pomůcka pro dodatečné vyměření pojistného na dobu pojistného poměru.

Není snad nevhodné poukázati i na to, že ustanovení v podstatě stejné s cit. §em 160 odst. 1 lit. b) obsahovaly také dřívější zákony o nemoc. pojištění dělníků (§ 33 z 30. března 1888 č. 33 ř. z. a § 14 zák. čl. XIX:1907). Že by zák. č. 221/24, jenž nastoupil na místo uvedených zákonů o nemoc. pojištění, byl mínil dáti cit. ustanovení § 160 jiný, odchylný smysl, než jak byl vykládán § 33 nemoc. zák. v judikatuře i praxi, nelze nahlédnouti. Tomu nesvědčí ani jeho znění, jež, jak řečeno, se v podstatě kryje s textací dřívější obdobné normy, ani jeho materiálie. Tak uvádí k § 160 b) důvodová zpráva k č. 4186 str. 82: »V zájmu řádné evidence a kontroly pojištěnců bylo pak dále — podle obdoby § 33 nem. zák. — stanoveno, že pojistné je platiti, nenastal-li pojistný případ, i za dobu, po kterou pojištěnec nebyl odhlášen« Tento zde dovolaný § 33 dřívějšího nem. zák. došel výkladu již v nálezech vídeňského ss-u, kdež vysloven právní názor, že příspěvkový závazek zaměstnavatelův vůči pojišťovně za nepřihlášeného pojištěnce trvá jen až do jeho vystoupení ze zaměstnání a nikoli až do jeho odhlášení u pokladny (srov. Budw. 9107/95, 9110/95, 9483/96). K témuž názoru došel nss i v nál. Boh. A 9255/31.

Nemohl proto nss shledati, že by shora uvedený právní názor žal. úřadu odporoval zákonu. — — —

Č. 9312.

Zaměstnanci veřejní. — Legionáři: O významu legionářské doby služební při stanovení služebního pořadí státního úředníka.

(Nález ze dne 6. června 1931 č. 8937).